

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/15/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8816205072
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8816205072.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Viery Kandrikovej v právnej veci žalobcu: X. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XX, XXX XX V., právne zastúpeného advokátom JUDr. Milanom Szöllössym, Mlynská 28, 040 01 Košice, IČO: 35 570 661 proti žalovanému: Slovenská kancelária poisťovateľov, Trnavská cesta 82, Bratislava 29, IČO: 36 062 235, právne zastúpenému: Mgr. Pavel Horovčák, advokát, Hroncova 3, 040 01 Košice, IČO: 42 102 120, o náhradu škody z ublíženia na zdraví s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11C/202/2016-187 zo dňa 20.05.2019 takto

rozhodol:

I. Potvrďuje sa rozsudok vo výroku I. a III.

II. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd I. inštancie samostatným rozhodnutím.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi z titulu bolestného sumu 3.696,- EUR, z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 7.018,- EUR spolu s 5% ročným úrokom z omeškania od 01.07.2016 do zaplatenia, z titulu zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 26.169,- EUR a úrok z omeškania v sume 8.901,10 EUR.

II. Konanie v časti o zaplatenie sumy bolestného vo výške 26.163,- EUR a v časti o zaplatenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 45.320,- EUR zastavuje.

III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom I. inštancie v samostatnom uznesení.“

Z výsledkov vykonaného dokazovania prvoinštančný súd mal za nepochybne preukázané, že v predmetnej právnej veci vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že došlo k poškodeniu zdravia žalobcu. K poškodeniu jeho zdravia došlo dňa 28.07.2013 asi o 11:40 hod., keď X. F. bez súhlasu a vedomia užívateľa osobného motorového vozidla značky Q. XXX, poznávacej značky Českej republiky XUXXXXX, J. B., nar. XX.XX.XXXX a majiteľky motorového vozidla R. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ul. U. W. XXXX/XX, I., Česká republika, viedol uvedené motorové vozidlo po štátnej ceste v Z. nad I., okr. B. nad I., smerom na Prešov a pri odbočovaní vľavo na miestnu komunikáciu, na Ul. S. v Z. nad I., okr. B. nad I., nedal prednosť v jazde protiídúcemu motocyklu značky M., evidenčného čísla VT-XXX AD, ktoré viedol poškodený X. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. č. XX, okr. B. nad I., ktorý prichádzal po hlavnej ceste zo smeru od V., v dôsledku čoho motocykel prednou časťou narazil do pravej prednej a bočnej strany motorového vozidla zn. Q., motocykel pri zrážke odhodilo na ľavú stranu cesty, kde motocykel narazil do zaparkovaného motorového vozidla zn. D. L., evidenčného čísla VT-XXX BS, majiteľky Q.

P., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. č. 1, okr. B. nad I., pričom pri zrážke poškodený X. E. utrpel triestivú zlomeninu dolnej časti pravej vretennej kosti, zlomeninu pravej lakťovej kosti, zlomeninu strednej časti pravej stehennej kosti a ďalšie zranenia s dobou liečenia najmenej 5 mesiacov, na motocykli zn. M. vznikla škoda poškodenému X. E. vo výške 2.007,- eur, na motorovom vozidle značky Q. XXX vznikla škoda poškodenej R. S. vo výške 738,- eur a na motorovom vozidle zn. D. vznikla škoda poškodenej Q. P. vo výške 250,- eur.

Z vykonaného dokazovania, a to zo znaleckého dokazovania bola ďalej preukázaná výška bodového ohodnotenia bolestného u žalobcu, ktoré je 1740 bodov a u sťaženia spoločenského uplatnia 3050 bodov.

Vykonaným dokazovaním, tak ako je to vyššie uvedené, bolo preukázané, že k poškodeniu zdravia žalobcu došlo, tak ako je to uvedené a skonštatované aj v trestnom spise 2T/3/2014 a v ňom podanom znaleckom posudku Q.. V. B..

Súd má po vykonanom dokazovaní za to, že v danom prípade boli splnené všetky predpoklady pre vznik zodpovednosti za škodu.

Pokiaľ ide o prvý predpoklad protiprávny úkon, súd mal za to, tento predpoklad bol splnený, došlo k protiprávnemu konaniu, ako to vyplýva z trestného spisu. Túto skutočnosť žalovaný nepoprel.

Pokiaľ ide o ďalší predpoklad a to ujmu-škoda. Súd má za to, že aj tento predpoklad bol preukázaný. Z lekárskeho posudku predloženého žalobcom jednoznačne vyplýva stanovenie bodového ohodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. Bolestné bolo ohodnotené počtom bodov 1740 a sťaženie spoločenského uplatnenia počtom bodov 3050. Lekársky posudok je zo dňa 22.01.2016. Preto hodnota jedného bodu v zmysle ust. § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z je 17,16 eura, ide o sumu 2 % z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR za predchádzajúci rok v ktorom vznikol nárok na jej náhradu, v danom prípade ide o rok 2015 v tomto roku bola táto suma 17,60 eura. V danom prípade je potrebné vziať do úvahy rok 2015, pretože nárok mohol vzniknúť až v roku 2016, keďže lekársky posudok je z 22.01.2016. Teda náhrada, ktorá prináleží žalobcovi je u bolestného pri počte bodov 1740 bodov x 17,60 eura, 29.859 eura a u sťaženia spoločenského uplatnenia pri počte bodov 3050 x 17,60 eura, 52.339,- eur, t.j. žalované sumy.

Zo žalobcom predloženého lekárskeho posudku a predloženými lekáorskými správami, tak ako je to aj vyššie uvedené, boli preukázané jednotlivé poškodenia zdravia u žalobcu, ako sú uvedené v posudku lekára, a bola určená výška bodového ohodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. Posudky vypracoval na to oprávnený posudzujúci lekár a podpísal aj zástupca zariadenia v súlade so zákonom č. 347/2004 Z.z.

Čo sa týka námietok žalovaného, tento namietal jednu položku u bolestného, a to položku č. 226 s počtom bodov 200 a u sťaženia spoločenského uplatnenia položku č. 304a s počtom bodovo 300. Súd tieto námietky považuje za nedôvodné vzhľadom na vyjadrenia Fakultnej nemocnice s poliklinikou J.A. Reimana z 18.03.2019 podľa ktorého a to Q.. X. O. vyplýva, že pokiaľ ide o položku 226. krvácanie do zadného rohu pravej postaranej komory tento uviedol, že správne mala byť položka 227 krvácanie vnútro-lebečné a do chrbticového kanála. Jednalo sa o krvácanie do mokových ciest a nie do mozgového tkaniva, ktoré takmer vždy spôsobuje vnútrokomorový hydrocefalus (rozšírenie komôr mozgu s následným útlakom mozgového tkaniva) no na výslednom počte bodov k zmene nedošlo. Na výške bodového ohodnotenia lekár ktorý vypracoval posudok u bolestného, položky č. 227 s počtom bodov 200 trval. K položke 304a ľahké obmedzenie hybnosti krčnej chrbtice. U pacienta došlo k zlomenine kĺbového výbežku záhlavovej kosti s posunom vľavo, čo limituje pohyb cervikokraniálnom prechode (krčno-hlavovom) lekár uviedol, že uvedená položka nie je v bodovom ohodnotení, preto hodnotili ľahké obmedzenie krčnej chrbtice, aj keď krčná chrbtica poškodená nebola. Jej dvojnásobne navýšenie je indikované vzhľadom k mladému veku a pre predpoklad zhoršenia rozsahu pohybov cervikokraniálnom prechode v budúcnosti. Súd o týchto záveroch nemal žiadne pochybnosti vychádzajúc z ust. § 4 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z..

Súd poukazuje, že návrhy žalovaného na doplnenie dokazovania ohľadom nariadenia znaleckého dokazovania kvôli dvom položkám, ktoré žalovaný neuznal, no poškodenia zdravia z lekáorských správ a vyjadrení lekára nepochybne vyplývajú, zamietol ako nedôvodný. Námietky žalovaného k sporným položkám, ako ich uviedol súd, považoval za nedôvodné. Podľa súdu poškodenia boli ohodnotené v súlade s zdravotným stavom žalobcu, jeho poškodeniam, ktoré vyplynuli z lekáorských správ a sú ohodnotené v súlade s vyhláškou č. 437/2004 Z.z. Nariadenie znaleckého dokazovania by bolo nehospodárne, nákladné a nedôvodné a zbytočne pri predĺžilo súdny konanie.

Počas konania žalovaný uhradil žalobcovi na bolestnom sumu 26.163,- eur a na sťažení spoločenského uplatnenia sumu 45.320,- eur. V tejto časti vzal žalobca podanú žalobu späť. Keďže žalovaný s týmto čiastočným späťvzatím súhlasil, súd konanie v tejto časti v zmysle sut. § 144 a nasl. CSP zastavil.

Pokiaľ ide o príčinnú súvislosť medzi protiprávnym úkonom a ujmom je nepochybne, že táto tiež bola preukázané čo vyplýva z výpovedi účastníkov konania, svedkov a obsahu trestného spisu.

Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré žalobca uviedol v žalobe a vo vyjadreniach. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu v ktorom spočíva na strane sporu. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou sporu. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledkom konania, ktorý závisí od zistených a vykonaných dôkazov.

Na základe vyššie uvedeného a výsledkov vykonaného dokazovania po zhodnotení všetkých vykonaných dôkazov samostatne a v ich vzájomnej súvislosti, tak ako je to vyššie uvedené, súd dospel k záveru, že v danom prípade boli naplnené všetky predpoklady pre vznik zodpovednosti za vznik škody, ktorá u žalobcu pozostáva zo zvyšku nároku na bolesťné v sume 3.696,- eur a nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 7.018,- eur, a preto súd žalobe v časti o zaplatenie bolesťného a sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré ešte ostalo predmetom konania ako dôvodnej vyhovel. Žalobca neuhradil sumu 3.696,- eur za bolesťné a sumu 7.018 za sťaženie spoločenského uplatnenia. Žalobca požadoval zo sumy bolesťného a sťaženia spoločenského uplatnenia ešte úroky z omeškania od 01.07.2016 do zaplatenia. Po čiastočnom plnení zo strany žalovaného zo sumy, ktorú žalovaný uhradil, vypočítal úroky z omeškania na sumu 8.901,10 eura. Zo sumy, ktoré ostali ešte predmetom konania, t.j. zo sumy 3.696,- eur a 7.018 eur ich žiadal naďalej od 01.07.2016 do zaplatenia.

Z toho ustanovenia § 11 citovaného zákona jednoznačne vyplýva, že žalovaný je povinný začať šetrenie a skončiť šetrenie podľa § 11 ods. 5 do troch mesiacov od oznámenia škody. Žalobca poukázal na stanovisko Slovenskej kancelárie poisťovateľov, ktorá 18.03.2016 na adresu právneho zástupcu žalobcu uviedla, že škodová udalosť jej bola ohlásená 06.08.2013, pričom až v roku 2019 došlo k čiastočnému plneniu, na konci minulého roku 21.12.2018. Je nepochybné, že žalovaný ignoroval svoju povinnosť, ktorá mu vyplýva z § 11 ods. 5 a 6 zákona č. 381/2001 a neuhradil bolesťné a sťaženie spoločenského uplatnenia včas.

Po preskúmaní veci súd považoval nárok žalobcu na úroky z omeškania za plne dôvodný a preto mu vyhovel, tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku. Je nesporné, že ku dňu 01.07.2016 bol žalovaný v zmysle zaslanej výzvy a v zmysle citovaných zákonných ustanovení v omeškani, mal skončiť vyšetrovanie v lehote 3 mesiacov od oznámenia udalosti, čo neurobil, ani neposkytol plnenie, plnil ho čiastočne až počas konania. Súd mal preto za to, že žalobcovi vznikol aj nárok na úroky z omeškania, tak ako ich žalobca žiadal. Súd poukazuje, že aj žalobcom vypočítané úroky z omeškania sú správne, súd ich prepočítal. Preto žalobe v časti o zaplatenie úrokov z omeškania ako dôvodnej vyhovel.

Ako je to vyššie uvedené v konaní bol preukázaný rozsah náhrady škody z titulu bolesťného a sťaženia spoločenského uplatnenia na základe lekárskeho posudku, listinou v zmysle zákona č. 437/2004, ktorou sa preukazuje rozsah náhrady škody. Lekársky posudok bol vypracovaný posudzujúcim lekárom, ktorý sa podieľal na liečení poškodeného, čiže žalobcu a ide o posudzujúceho lekára v zmysle § 2 zákona č. 437/2004. Posudzujúci lekár vypracoval hodnotenie bolesťného a bolesťné ohodnotil celkove na 1740 bodov a SSU hodnotil aj v súvislosti s ustanovením § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 celkove na 3050 bodov. Týmto bol preukázaný rozsah náhrady škody a tento bol preukázaný.

Žalobca ďalej požadoval zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 50 % v sume 26.169,- eur pri zohľadnení 3050 sťaženia spoločenského uplatnenia z dôvodu, že úraz zanechal u žalobcu také následky, ktoré degradovali kvalitu jeho ďalšieho života v produktívnom veku 33 rokov. Žalobca následkom úrazu sa stal čiastočne nesebestačný, odkázaný na pomoc druhých a je natrvalo vylúčený z doterajšieho a vzhľadom k jeho veku aj budúceho plnohodnotného osobného a spoločenského života. Vážne zranenia, ktoré utrpel, ho budú ohrozovať a obmedzovať po celý zvyšok života. Je vylúčený z možnosti uplatniť sa v živote, v pracovnom zaradení, v osobných záľubách, v kultúrnom vyžití a v športe. Pred úrazom žalobca rekreačne hrával futbal, hokej, stolný tenis, rád jazdil na bicykli a motocykli. Bol zručný, pracoval v lese, v stavebníctve a stolárstve. Vzhľadom na poškodenie pravej ruky a pravej nohy žiadne uvedené záľuby a činnosti nemôže vôbec vykonávať. Následkom úrazu sa stal invalidným s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 70 %. Úraz s ťažkými následkami pre ďalší život utrpel v produktívnom veku 33 rokov.

Po vykonanom dokazovaní súd považoval za dôvodný aj tento nárok žalobcu na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Súd má za to, že vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané splnenie zákonných predpokladov pre priznanie zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia v zmysle ust. § 5 ods. 5 vyhlášky č. 437/2004 Z.z. podľa ktorej v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 % a to jednak uznanie invalidity a dôvody hodné osobitného zreteľa.

V konaní bolo preukázané, že žalobca sa stal invalidným, čo je podmienkou pre priznanie zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Dôvody hodné osobitného zreteľ sú v tom, že je nepochybne preukázateľné, že žalobca utrpel mimoriadnu ujmu na zdraví, ktorá je nemajetkovej i materiálnej povahy. Je poškodený na svojej osobnosti, je výrazne obmedzený vo svojom živote, pričom úraz utrpel ako mladý človek a celý zvyšok života musí čeliť jeho následkom. Vzhľadom na následky úrazu, ochrnutie pravej ruky, pričom bol pravák a poškodením končatiny je obmedzený v možnostiach zamestnať sa. Bol živnostníkom, no v dôsledku úrazu s touto činnosťou musel skončiť. Výrazné obmedzenia u neho nastali aj v rodinnom a spoločenskom živote. Chcel si založiť rodinu, mal priateľku, ktorá ho v dôsledku úrazu a jeho následkov opustila. V dôsledku poškodenia zdravia má problém nadviazať známosť. Bez pomoci druhých, ako to vyplynulo z výpovedí žalobcu a svedkov, sa nedokáže sám o seba postarať, neustále mu pomáha sestra. Nevie si navariť pretože jedna ruka ostala ochrnutá. Navyše sa musel preorientovať z praváka na ľaváka, čo sa mu ešte zatiaľ nepodarilo. Výrazne utrpel jeho spoločenský život, musel sa vzdať svojich koníčkov a záľub, bol aktívny športovca, bol futbalista, no s touto činnosťou ako aj inými rekreačnými športovými činnosťami musel skončiť. Následky sa prejavili aj v jeho psychike, utiahol sa do úzadia. Utrpel teda nezvratné a nereparovateľné následky. Preto je jednoznačné, že v danom prípade nepochybne vznikol žalobcovi nárok na zaplatenie zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Aj keď touto jednorázovo priznanou finančnou náhradou sa nedá všetko napraviť, táto môže aspoň čiastočne kompenzovať nezvratné následky v živote žalobcu a jeho závažné poranenia ktoré utrpel v dôsledku uvedeného úrazu a tiež fyzické a psychické strádanie a stratu zdravotnej pohody. Je potrebné prihliadnuť pri priznávaní zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia na to, že nehodu, ktorú nezavinil žiadnym spôsobom utrpel žalobca v pomerne mladom veku, 34 rokov a mal pred sebou ešte celý život, čo znamená hlboký zásah do jeho fyzických a psychických schopností. Výkon akejkoľvek činnosti je u neho spojený s vynaložením zvýšeného úsilia s ktorým musí prekonávať osobitné obtiaže vyvolané nepriaznivým zdravotným stavom. Súd má preto za to, že priznanie primeraného finančného zadostučinenia v maximálnej výške 50 % je v danom prípade, vzhľadom na všetky vyššie uvedené a popísané okolnosti, najvhodnejším spôsobom zadostučinenia.

Žalobca vo veku 33 rokov utrpel devastačné zranenia, ktoré sú v príčinnej súvislosti s týmto úrazom. V dôsledku nich je trvale invalidným a invalidný dôchodok mu bol priznaný na základe trvalých následkov, ktoré vznikli v príčinnej súvislosti s týmto úrazom. Jeho zárobková činnosť je obmedzená vo výške viac ako 70 %. V príčinnej súvislosti s úrazom na následky úrazu bol určený aj Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny ako osoba zdravotne ťažko poškodená a bolo preukázané, že žalobca je hendikepovaný vo všetkých oblastiach - v oblastiach pracovnej činnosti, pretože ako zručný remeselník pred úrazom bol plne pracovne vyťažovaný, pracoval a teraz je postihnutý na pravú časť tela, čiže jeho pravá časť ako úchopová schopnosť je nulitná. Musel sa preklasifikovať alebo prekvalifikovať v časti, pokiaľ sa to dá, na ľavú stranu, a teda v pracovnej oblasti je plne hendikepovaný. Žalobca je hendikepovaný aj v športovej oblasti. V konaní bolo preukázané, že bol futbalistom. To bol aj jeho koníček a bol registrovaný v klube v ktorom uviedol. Je hendikepovaný aj v spoločenskom živote, pretože ako mladý človek, ktorý sa zúčastňoval spoločenských akcií, tancovačiek, diskoték a podobne, teraz pre svoj hendikep fyzického charakteru sa týchto spoločenských udalostí nemôže zúčastňovať. Je hendikepovaný aj v tej oblasti pracovnej v ktorej je ako muž povinný, bol povinný, sa starať okolo domu, záhrady, a pod., na všetky tieto činnosti je povinný si brať nejakú inú pomoc. Žalobca je tiež hendikepovaný aj v partnerskom živote, pretože ako bolo preukázané, na následky úrazu ho opustila partnerka a novú si nevie nájsť. Bolo preukázané aj výpoveďami svedkov, že je obmedzený nielen fyzický ale aj psychický. K týmto psychickým problémom sa vyjadril sám žalobca, ale takisto sa k týmto psychickým problémom vyjadrovali aj vypočutí svedkovi. Lekárske posudky, ktoré boli vypracované a spochybnované zo strany žalovaného, žalovaný v tomto prípade nepreukázal hodnovernými dôvodmi a dôkazmi, žeby lekárske správy, ktorými boli hodnotené SSU a bolestné, že by neboli pravdivé, tak ako bolo toto hodnotenie v lekárskom posudku vystavené posudzujúcim lekárom, pretože v tejto veci sa vyjadril listinným prípisom MUDr. W., ktorý vystavil lekársky posudok a ktorý vo svojom písomnom podaní z 08.03.2019 zotrval na hodnotení bolestného a SSU, ktoré hodnotil v tom čase, keď bol v nemocnici a bol kompetentný tento lekársky posudok vystaviť. Na hodnotení celkového hodnotení bolestného aj SSU sa vyjadril aj primár Dr. X. O. v písomnom podaní z 18.03.2019, čiže na celkovom hodnotení bolestného ako aj SSU, prečo bola hodnotená položka 304a z titulu SSU.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný, ktorý navrhol odvolaciemu súdu aby napadnutý rozsudok vo výroku I. a III. zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie

a nové rozhodnutie. Odvolateľ v napadnutých výrokoch s rozhodnutím súdu prvej inštancie nesúhlasil a to konkrétne v položkách bolestného č. 226 a sťaženia spoločenského uplatnenia položka 304a. Poukázal na to, že MUDr. W. nedokázal súdu podať správu ohľadom predmetného lekárskeho posudku a zdôvodniť hodnotené položky, ktoré namieta žalovaný a Q.. O. uviedol krátke vyjadrenie k ostávajúcím sporným položkám č. 226 a 304a. K tejto lekárskej správe však nie je priložená žiadna príloha, ani lekárska správa o vyšetrení pacienta. Žalovaný nesúhlasil s položkou 226 - krvácanie do záhlavného rohu pravej postrannej komory vo výške 200 bodov. Podľa jeho názoru sa jednalo len o drobné zakrvácanie s nižším bodovým ohodnotením - 85 bodov. V znaleckom posudku MUDr. B. sa táto položka vôbec nenachádza. Čo sa týka položky 304a - ľahké obmedzenie hybnosti krčnej chrbtice s celkovým ohodnotením 300 bodov, poukázal na to, že nebola a nie je vydokladovaná v zdravotnej dokumentácii a táto položka sa taktiež nenachádza v znaleckom posudku MUDr. B.. V prípade ak došlo k nehode v roku 2013 tak podľa názoru odvolateľa je správne bodové ohodnotenie, hodnota bodu z roku 2013 pre bolestné a 2014 sťaženie spoločenského uplatnenia a hoci zákon č. 437/2004 Z.z. výslovne neurčuje moment, kedy poškodenému, v tomto prípade žalobcovi, vzniká nárok na náhradu škody, žalovaná má s poukázaním na ust. § 5 ods. 2 tohto zákona a konštantnú judikatúru za to, že pre určenie momentu vzniku nároku na náhradu škody na zdraví je rozhodujúci moment ustálenia zdravotného stavu poškodeného, t. j. moment kedy je možné vypracovať znalecký posudok. Vo vzťahu k mimoriadnemu zvýšeniu náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia žalovaná nespochybňuje mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u žalobcu o 70 %, avšak žalobca chodí na 4 hodiny do práce, v pravidelných intervaloch, ako má smenu, zarába polovicu minimálnej mzdy, môže sám cestovať, navštevuje lekára (cestuje vlakom do Prahy za neurológom), je členom dobrovoľného hasičského zboru a členom Združenia protifašistických bojovníkov, aj keď v súčasnosti už nie aktívnym, čo vyplynulo z výsluchov jeho sestier P. a G.. Súd prvej inštancie zamietol ako nedôvodný návrh žalovanej na doplnenie dokazovania nariadením znaleckého dokazovania a zamietol taktiež doplnenie dokazovania uložením povinnosti žalobcovi poskytnúť žalovanému súčinnosť a dostaviť sa na lekárske vyšetrenie u nezávislého odborníka Q.. K. Q.. Je pravdou, že o nariadenie znaleckého dokazovania žiadali z dôvodu dvoch sporných položiek a to 226 a 304a, avšak zo záverov jeho navrhovaného znaleckého dokazovania mohli a zrejme by aj vyplynuli ďalšie dôležité zistenia a závery. Zamietnutie týchto návrhov z dôvodu hospodárnosti a zbytočného predlžovania súdneho konania odvolateľ neakceptoval.

3. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý podľa obsahu navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť. Poukázal na to, že právo na náhradu škody sa preukazuje zákonným spôsobom. Žalovaný pri výpočte plnenia vychádzal len zo zdravotnej dokumentácie. Ak vychádzal len zo zdravotnej dokumentácie bez rešpektovania lekárskeho posudku (zákonom stanovená listina na preukázanie rozsahu škody) a určil bodové hodnotenie bez vyšetrenia poškodeného, jeho konanie nemá oporu v ustanoveniach zákona č. 437/2004 Z.z.

Žalobca rozsah práva na náhradu škody z titulu bolestného, sťaženia spoločenského uplatnenia preukázal zákonným spôsobom tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 3 ods. 2, § 4 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z., preukázal ho lekárskeho posudkom. Lekársky posudok obsahujúci hodnotenie bolestného, sťaženia spoločenského uplatnenia je v zmysle uvedených zákonných ustanovení listinou so zákonom určeným obsahom, ktorý môže vydať zákonom určená osoba a ktorý preukazuje bodové hodnotenie bolestné, sťaženia spoločenského uplatnenia poškodenej osoby, na základe čoho sa v zmysle § 3 ods. 2, § 4 ods. 2 a § 5 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. určuje výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Lekársky posudok bol vypracovaný plne v zmysle zákonného ustanovenia § 7, § 8, § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z.

Žalovaný poskytol plnenie na základe lekárskeho správ, resp. korekciou lekárskeho posudkov, bez vyšetrenia poškodeného a také konanie žalovaného je v príkrom rozpore s § 3 ods. 2, § 4 ods. 2, § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z. Výpočet plnenia žalovaným, tzv. od stola a bez osobného vyšetrenia poškodeného, nemá oporu v žiadnom ustanovení zákona č. 437/2004 Z.z.

Žalovaný pri výške plnenia z titulu bolestného, z titulu SSU vychádzal z nesprávnej hodnoty jedného bodu, nepostupoval plne podľa § 2 ods. 1, § 8 ods. 4 a následne podľa § 5 zákona č. 437/2004 Z.z.

Z ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. vyplýva, že bolesť je ujma spôsobená poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov a preto výška náhrady za bolesť musí zohľadňovať uvedené skutočnosti a nie len skutočnosť, kedy škoda vznikla. Vznik škody nie je vznikom nároku, ako to vyplýva z ust. § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z.

Výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, ako to vyplýva z § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z. sa určuje sumou 2 % priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR zistených Štatistickým úradom SR za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom

vznikol nárok na náhradu podľa ods. 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na celé desiatky korún smerom nahor.

Z ustanovenia § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. jednoznačne vyplýva, že lekársky posudok sa vydáva, len čo zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený; ak ide o sťaženie spoločenského uplatnenia, spravidla až po uplynutí jedného roka od poškodenia na zdraví.

Lekársky posudok vydaný posudzujúcim lekárom v predmetnej právnej veci udáva, že liečenie u žalobcu bolo ukončené 25.11.2015, tak žalovaný pri určení hodnoty jedného bodu pri náhrade škody z titulu bolestného nemohol vychádzať z roku 2013 a pri sťažení spoločenského uplatnenia z roku 2014.

Žalovaný v odvolaní rozhodnutie súdu prvej inštancie o zvýšení SSU v rozsahu 50 % namieta. Z ust. § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. vyplýva, že súd v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je invalidita, môže náhradu za SSU zvýšiť najviac o 50 %.

Súd prvej inštancie, ako to vyplýva z vykonaného dokazovania (bod 22, 24, 25, 26, 27, 28, 80, 81, 82, 83) považoval právo na zvýšenie SSU uplatnené podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. za dôvodné. Súd mal za preukázané, že vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané splnenie zákonných predpokladov pre priznanie zvýšenia SSU podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z.

Tvrdenie žalovaného vzhľadom na vykonané dokazovanie, listinné dôkazy je irelevantné. Vykonaným dokazovaním boli jednoznačne preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa. Bolo preukázané, že žalobca vo veku 33 rokov sa stal plne invalidným, osobou ZŤP a ako mladý človek je hendikepovaný vo všetkých oblastiach života. Je hendikepovaný v pracovnej oblasti, pri výbere zamestnania, v športových aktivitách (bol registrovaným futbalistom), v spoločenskom živote, vo svojich záľubách, v osobnom živote, v mužských prácach. Pre svoj hendikep nie je možné aby si založil rodinu. Je veľmi podstatná aj preukázaná skutočnosť, že potrebuje pomoc inej osoby a vzhľadom na svoj hendikep by nemohol žiť sám.

Je potrebné v súvislosti s uplatnením práva na náhradu škody z titulu zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 43/2004 Z.z. poukázať, že mimoriadne závažné okolnosti žalobcu nepochybne ho diskvalifikujú a v zásadnej miere mu znemožňujú uplatnenie vo všetkých sférach života. Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia plní v zmysle právnej úpravy satisfakčnú funkciu. V prípade mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia ide o odškodnenie, ktoré sa poskytuje len jednorazovo a ktorým sa tak majú jednorazovo kompenzovať všetky budúce strádania poškodeného. Výška odškodnenia preto musí rešpektovať jeho reparačný charakter a byť naplnením toho, že odškodnenie má slúžiť kompenzácií obmedzení plynúcich z poškodenia zdravia aj tak, aby skoršie často aj výraznejšie pociťovanie radosti a neskoršia strata možnosti tieto prežívať v dôsledku poškodenia zdravia mohli byť prinajmenšom čiastočne vynahradené, zmiernené niečím, čo poškodenému môže naopak privodiť potešenie alebo radosť.

Žalobca si u žalovaného uplatnil právo na náhradu škody z titulu bolestného, SSU písomným podaním zo dňa 16.3.2016 a svoje právo preukázal zákonným spôsobom. Súčasne žalovanému navrhol v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 134/2004 Z.z. uzavrieť dohodu o vyrovnaní o náhrade za SSU. Žalovaný nekonal a nedošlo ani k uzavretiu dohody o náhrade za zv. SSU. Žalobca si preto právo na náhradu škody uplatnil podaním žaloby. Podanie žaloby aj odôvodňuje ustanovenie § 6 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z. Žaloba bola vypracovaná 07.07.2016.

Žalovaný, ako to vyplýva z oznámenia zo dňa 21.12.2018, poskytol čiastočne plnenie z titulu bolestného, z titulu SSU. Plnenie poskytol nezákonným spôsobom, lebo korigoval lekársky posudok. Právo na náhradu škody z titulu ublíženia na zdraví sa preukazuje na základe lekárskeho posudku (§ 3 ods. 2, § 4 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z.), resp. znaleckého posudku (§ 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z.). Žalovaný bol bezdôvodne nečinný pred podaním žaloby, ako i počas súdneho konania a svoje plnenie nezákonným spôsobom odkladal. Žalovaný, nekonal v zmysle § 11 ods. 6, 7 zákona č. 381/2001 Z.z., ako i v zmysle § 517 Občianskeho zákonníka. Z uvedených ustanovení vyplýva pre poisťovateľa (dlužníka), povinnosť poškodenému plniť riadne a včas, inak sa dostáva do omeškania.

Navrhované dokazovanie žalovaným súd prvej inštancie, keď ho zamietol, vyhodnotil správne (bod 71 rozsudku). Zdôvodnenie súdu, že by bolo nehospodárne, nákladné a nedôvodné a ktoré by len a len predlžovalo konanie vo veci, je rozhodnutím správnym. Veď žalovaný pred konaním vo veci samej ako i počas konania bol pasívny, nekonal ani v zmysle § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z. Dôvodom nekonania žalovaného v zmysle § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z. nemôže byť jeho ospravedlnením to, že žalobca pre svoj zdravotný stav odmietol sa zúčastniť vyšetrenia u znalca mimo okruhu svojho bydliska. Žalovaný nezabezpečil znalca tak, aby to pre žalobcu bolo možné. Pasivita žalovaného nemôže zhojiť tvrdenia žalovaného, že súd odmietol vykonať navrhované dokazovanie žalovaným.

V predmetnej právnej veci bolo dostatočným spôsobom vykonané dokazovanie.

4. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

5. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať. Vzhľadom na suspenzívny účinok odvolania žalovaného, odvolací súd preskúmal rozhodnutie len v jeho napadnutej vyhovujúcej časti vo výroku I. a výroku III.

6. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietanou inou vadou konania, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

7. Odvolací súd je povinný vysporiadať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní aj v prípade tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku. (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 314/2018 z 13. novembra 2018).

8. Odvolací súd v súvislosti s námietkou odvolateľa uvedenou v odvolaní v otázke ustálenia hodnoty bodu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia poukazuje na to, že v prejednávanej veci je nepochybné, že lekárske posudky o bolestnom a sťaženi spoločenského uplatnenia je z 22.01.2016 (pozri č.l. 8 spisu) a ukončenie liečenia u žalobcu nastalo 25.11.2015. Za stavu vychádzajúcom z ust. § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z. bol postup súdu prvej inštancie pri ustálení hodnoty za bod sťaženia spoločenského uplatnenia a bolestného správny a v tomto smere mu nie je možné nič vyčítať.

9. V súdnej veci je zrejmé, že žalobca v dôsledku úrazu sa stal invalidným s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 70 % vo veku 33 rokov. S uvedeným hendikepom vo všetkých oblastiach života niet pochybností o existencii práva na satisfakciu a preto v tomto smere odvolanie žalovaného neobstojí. Taktiež bol správny postup súdu prvej inštancie v súvislosti s nevykonaním navrhovaného dokazovania z dôvodu nehospodárnosti a pasivity žalovaného pred a počas konania súdu prvej inštancie.

10. Odvolací súd vzhľadom na bod 70 napadnutého rozsudku zastáva názor, že žalovanému boli poskytnuté odpovede na všetky jeho námietky so zreteľom na okolnosti veci. Aj odvolací súd považuje za dôvodné za položku (bolestné) č. 226 priznať 200 bodov a položku (sťaženie spoločenského uplatnenia) č. 304a 300 bodov, ktoré boli dostatočne objasnené MUDr. X. O. dňa 18.03.2019, preto je záver súdu prvej inštancie akceptovateľný.

11. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

12. Zároveň v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi vo vzťahu k žalovanej bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu v súlade s ust. § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, pričom o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

13. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).